

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی

سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

جدا شدگی جفت

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری :

جدا شدن جفت قبل از زایمان عبارت است از جدا شدگی جفت از دیواره رحم به طور ناقص در سه ماهه آخر بارداری. لازم به یادآوری است که تمامی مواد مغذی و نیز اکسیژن از راه جفت به جنین می‌رسند. اگر جفت زودتر از موعد به طور ناقص از دیواره رحم جدا شود، زندگی جنین، به خطر می‌افتد. وضعیت جنین به شدت جدا شدگی و مدت زمانی که از بارداری گذشته است، بستگی دارد.

علائم:

جدا شدگی جفت از دیواره رحم به مقدار کم:

خونریزی

درد مختصر یا تنها احساس ناراحتی

جنین سالم می‌ماند

جدا شدگی جفت از دیواره رحم به مقدار زیاد:

خونریزی شدید

درد شدید در پایین شکم یا پایین کمر

سفت شدن شکم و احساس درد در شکم به هنگام لمس شکم

شوکه که در این حالت قلب تندتر می‌زند، تنفس تندتر می‌شود و به بیمار حالت منگی یا گیج زدن دست می‌دهد

زجر جنین؛ به طوری که ضربان قلب جنین قابل شنیدن نباشد.

انعقاد خون در داخل رگ های بدن: به هنگام جدا شدن جفت، برخی مواد از آن به خون مادر وارد می‌شوند که در

نهایت می‌تواند باعث خونریزی‌هایی در نقاط مختلف بدن شود، مثلاً خونریزی از بینی، خونریزی در ادرار، خونریزی از نواحی زخم شده، خونریزی به داخل پوست، پدید آمدن نقاط گرد و قرمز رنگ در پوست.

علل شایع :

هنوز علت مشخصی برای آن پیدا نشده است.

وارد شدن ضربه به شکم به علت سقوط یا تصادف می‌تواند منجر به این عارضه شود

در برخی مواقع تخلیه سریع مایعی که جنین را در بر گرفته (مایع آمنیوتیک) و از آن محافظت می‌کند نیز می‌تواند منجر به این عارضه شود.

عوامل خطر:

زیاد بودن فشار خون

سیگار کشیدن

سن بالاتر از 35 سال

در یکی از بارداری‌های قبلی همین وضعیت رخ داده باشد.

وارد آمدن ضربه مستقیم به رحم

وجود یک بیماری مزمن مانند دیابت (مرض قند) مصرف الکل یا مواد مخدر (به خصوص کوکائین).

اختلال در لخته شدن خون

چند قلو باردار بودن که در این شرایط به دنیا آمدن اولین نوزاد می‌تواند تغییراتی در رحم ایجاد کرده و نوزاد یا نوزادان دیگر موجود در رحم را در معرض این خطر قرار دهد.

عوارض احتمالی:

برای مادر:

- خونریزی بسیار شدید که سریعاً باید به آن رسیدگی شود.
- در برخی مواقع تزریق خون ضرورت پیدا می کند.
- مشکلات لخته خون
- ایجاد اختلال در عملکرد کلیه و دیگر اعضای داخلی.

برای نوزاد:

- محرومیت از اکسیژن و مواد غذایی
- آسیب به مغز جنین
- زایمان زودرس
- به خطر افتادن زندگی نوزاد

تشخیص:

- تشخیص توسط پزشک با اخذ شرح حال و معاینه دقیق بیمار صورت می پذیرد. در صورت نیاز از دیگر روش های تشخیصی از جمله موارد زیر استفاده می شود:

آزمایش خون

سونوگرافی

درمان:

- اگر جداشدگی جفت خفیف باشد، ضربان قلب نوزاد طبیعی باشد، هنوز مدت زمان زیادی تا تولد نوزاد باقی مانده باشد (34 هفته یا بیشتر تا تولد باقی مانده باشد) شما برای نظارت در بیمارستان بستری خواهید شد. در صورتی که خونریزی متوقف شود و وضعیت نوزاد ثابت شود شما می توانید به منزل برگشته و استراحت کنید. دربرخی مواقع در صورتی که لازم باشد پزشک داروهایی برای

- بالغ شدن هر چه سریع تر ریه های نوزاد تجویز می کند تا در صورت ضرورت پیدا کردن زایمان زودرس مشکلات حاصل از آن به حداقل برسد.

- در صورتی که جدا شدن جفت بعد از هفته 34 رخ دهد، نوزاد آمادگی به دنیا آمدن را داشته باشد و جدا شدگی جفت نیز بسیار جزئی باشد، تحت نظارت پزشک امکان زایمان طبیعی وجود خواهد داشت. در صورتی که جداشدگی جفت شدید باشد و زندگی مادر و نوزاد را تهدید کند هر چه سریعتر باید سزارین صورت بگیرد.

- ممکن است پس از به دنیا آمدن نوزاد، همچنان خونریزی از محل جفت ادامه پیدا کند. اگر چنین شرایطی ایجاد شد باید تحت عمل جراحی، رحم از بدن مادر خارج شود.

- در صورتی که مادر خون زیادی از دست بدهد باید به مادر خون تزریق شود.

فعالیت:

- اگر معلوم شد که جدا شدگی خفیف بوده و شما می توانید در خانه تحت مراقبت باشید، تا زمان قطع خونریزی و رفع سایر علائم، در تخت استراحت نمایید.

- تا زمانی که پزشک اجازه نداده فعالیت های عادی خود را از سر نگیرید.

رژیم غذایی و تغذیه:

- اگر در خانه در حال استراحت هستید، رژیم غذایی عادی خود را به صورت زیر تنظیم کنید.

- خونریزی زایمان را با مصرف مواد غذایی حاوی آهن خون وامگا3 و پروتئین جبران کنید، تخم مرغ، شیر، لبنیات، گوشت، آب گوشت، کباب مرغ، سوپ مرغ، ماهی فراوان مواد حاوی پروتئین هستند. مواد غذایی حاوی آهن عبارتند از: انواع گوشت ها (مخصوصاً بوقلمون)، جگر، عدس، زرده تخم مرغ، اسفناج، کشمش و آلو خشک

- بهتر است همزمان با مصرف مواد آهن دار، میوه ها و سبزیجاتی که ویتامین ث دارند مانند: پرتقال، لیمو شیرین، سبزی خوردن، گوجه فرنگی، فلفل دلمه ای و نارنگی و موادی که کلسیم دارند بیشتر مصرف شود تا جذب آهن بیشتر شود.

- خوردن چای بعد غذا جزو عادات غلط است زیرا باعث می شود جذب آهن کمتر شود.

- از مصرف غذاهای نفاخ و دیر هضم اجتناب کنید.

- جهت جلوگیری از یبوست رژیم غذایی پرفیبر و مایعات مصرف کنید.

- یک برنامه غذایی سالم و مناسب داشته باشید و از مصرف غذاهای پر کالری و با ارزش غذایی کم خودداری کنید.

- اگر در بیمارستان بستری هستید، امکان دارد که تا زمان تصمیم گیری درباره عمل جراحی، یک رژیم منحصراً مایعات برای شما تجویز شود. در صورتی که مشخص شد که جراحی احتمالاً انجام نخواهد شد، جامدات اضافه خواهند شد.

دارو:

- اگر زایمان فوری ضروری باشد، برای شروع شدن و تسریع زایمان از بعضی داروها استفاده می شود.

- تزریق وریدی مایعات (سرم درمانی) ممکن است ضروری باشد. امکان دارد که برای جایگزین کردن خون از دست رفته نیازی به تزریق خون باشد.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- اگر شما دچار خونریزی (بیش از لکه بینی مختصر باشد) به هنگام بارداری هستید. این مسأله واقعاً یک وضعیت اورژانسی است.

- در صورت بروز هر گونه علائم نگران کننده دیگر